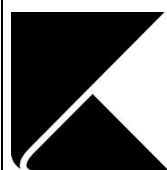

KARELIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Hoitotyön koulutusohjelma

Kaisa Karvinen

TOIMINTATUOKIO INFEKTIOIDEN EHKÄISYSTÄ PÄIVÄKOTI
TOUHUTUVAN LAPSILLE

Opinnäytetyö
Maaliskuu 2017

Karelia
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ
Maaliskuu 2017
Hoitotyön koulutusohjelma

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
p. 050 405 4816

Tekijä
Kaisa Karvinen

Nimeke
Toimintatuokio infektioiden torjunnasta päiväkotitouhutuvan lapsille.

Toimeksiantaja
Päiväkotitouhutupa

Tiivistelmä

Lapset sairastavat vuosittain noin 6 - 9 infektiota. Yleisimpiä infektiot ovat hengitystieinfektiot, sekä ripulitaudit. Hyvällä käsihygienialla näitä infektoita voidaan ennaltaehkäistä niiden leviäminen lasten keskuudessa.

Opinnäytetyön aiheena oli infektioiden ennaltaehkäisy. Opinnäytetyö tehtiin yhteistyössä päiväkotitouhutuvan kanssa. Opinnäytetyö toteutettiin toiminnallisena tuokiona, joka suunnattiin Touhutuvan lapsille. Lapset olivat iältään 4-6 -vuotiaita.

Toiminnallisen tuokion tarkoituksena oli auttaa lapsia ymmärtämään, kuinka infektoita voidaan yrittää ennaltaehkäistä esimerkiksi hyvällä käsihygienialla. Päiväkotitouhutuvan lapsille toiminnallinen tuokio toi tärkeää tietoa infektioiden ennaltaehkäisystä. Menetelmänä käytettiin leikkiä sekä loruja. Tuokioon osallistui yhteensä 19 lasta.

Teoriaosuudessa perehdyttiin lasten yleisimpiin infektoihin sekä ennaltaehkäisyyn ja niiden torjuntaa. Päiväkotitouhutupa saa hyödyntää jatkossa lasten kanssa leikkejä ja loruja päivittäisissä toiminnoissa.

Jatkokehitysidea olisi järjestää infektioiden torjunnasta kertova päivä lasten huoltajille.

Kieli
suomi

Sivuja 20
Liitteet 6

Asiasanat
infektiot, hygienia, lapset, infektioiden torjunta, aseptiikka

 Karelia UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES	THESIS March 2017 Degree Programme in Nursing Tikkarinne 9 FI 80200 JOENSUU FINLAND Tel. +358 50 405 4816	
Author Kaisa Karvinen		
Title Activity Session on Prevention of Infections for Children of Day Care Centre Touhutupa Commissioned by Day Care Centre Touhutupa		
Abstract <p>Children fall ill with infections approximately six to nine times in a year. The most common infections are respiratory infections and diarrhoea. Good hand hygiene can prevent and stop children from spreading these diseases in day care centres.</p> <p>This thesis discusses the prevention of infections. The study was implemented in co-operation with the Day Care Centre Touhutupa. The practise-based part of the thesis included an activity session for the children and the staff of Touhutupa. The children were aged between four and six and there were nineteen of them.</p> <p>The aim of the activity session was to help the children understand how to prevent the spread of infections through good hand hygiene. The activity session gave children a lot of important information on the prevention of infections. The methods used in the activity session were games and rhymes.</p> <p>The theoretical part of the activity session focused on the most common infections. The material is at the disposal of the Day Care Centre.</p> <p>A future development idea is to organise a session for the children's parents on the prevention of infections.</p>		
Language Finnish	Pages 20 Appendices 6	
Keywords Infections, hygiene, children, prevention of infections, aseptic		

Sisältö

Tiivistelmä

Abstract

1	Johdanto	5
2	Yleisimmät lasten infektiot	6
	2.1 Flunssa eli nuhakuume	6
	2.2 Keuhkoputkentulehdus eli bronkiitti	6
	2.3 Korvatulehdus	7
	2.4 Silmätulehdus	7
3	Suolistoinfektiot	8
4	Infektioiden aiheuttajat	8
	4.1 Infektioiden ennaltaehkäisy päivähoidossa	9
	4.2 Aseptiikka	9
	4.3 Käsihygienia	9
	4.4 Oikeaoppinen käsienspesu	10
	4.5 Käsien desinfektio	10
5	Opinnäytetyön tarkoitus ja tehtävä	11
6	Opinnäytetyön toteuttaminen	11
	6.1 Toiminnallinen opinnäytetyö	11
	6.2 Toimintatuokio lapsille	12
	6.3 Toimintatuokion suunnitelma	13
	6.4 Toteutus	14
	6.5 Toimintatuokion palaute	16
7	Pohdinta	17
	7.1 Opinnäytetyön prosessi	17
	7.2 Luotettavuus ja eettisyys	18
	7.3 Toimintatuokion tarkastelua	19
	7.4 Oma oppiminen	20
	7.5 Hyödynnettävyys	20
	Lähteet	22

Liitteet

Liite 1	Opinnäytetyön toimeksiantosopimus
Liite 2	Aamujumppa
Liite 3	Hämähämähäkki
Liite 4	Satu lapsille
Liite 5	Aivastus hippa
Liite 6	Lasten piirrokset

1 Johdanto

Hyvällä ja oikeaoppisella käsihygienialla voi ennalta ehkäistä infektioiden syntymistä. Lasten kanssa työskennellessä on muistettava hygienian tärkeys, koska pienillä teoilla voi ehkäistä alkavia epidemioita päiväkodeissa. Päiväkodeissa lapset sairastavat enemmän infektioita kuin kotona hoidossa olevat lapset. (Renko, Möttönen & Uhari 2003, 258–259).

Tämä opinnäytetyö on toiminnallinen, ja se tehdään päiväkotitouhuvan toimeksiantona (liite1). Opinnäytetyön tarkoitus on lisätä lasten tietoa ja taitoja infektioiden ennaltaehkäisystä ja torjunnasta. Toiminnallisen opinnäytetyön tehtävä on järjestää lapsille toiminta tuokio infektioiden ehkäisystä. Tietoa viedään lapsille leikkien sekä lorujen varjolla. Toiminnallinen tuokio on suunnattu 4-6 vuotiaille lapsille. Isoissa ryhmissä infektiot leviävät nopeasti, ja toiminnallisen tuokion avulla lapsille tuodaan keinoja infektioiden ennaltaehkäisyyn. Opinnäytetyö koostuu kahdesta osiosta: teoriaosuudesta sekä toiminnallisesta tuokiosta lasten kanssa. Teoriaosuudessa käsitellään lasten yleisimpiä infektioita, sekä infektioiden ennaltaehkäisyä.

Infektiotaudit ovat tulehdustiloja elimistössä. Tautien aiheuttajia ovat usein mikrobit eli bakteerit, virukset ja sienet. Tyypillisimpiä tartuntareittejä ovat pisaratartunta (aivastaminen), kosketustartunta eli pintamateriaalista tarttumalla ihmisestä ihmiseen sekä ilman välityksellä tapahtuva tartunta. (Lumio 2016a.) Lapset ovat alttiimpia saamaan infektion, koska heille ei ole vielä kehittynyt luontaista vastustuskykyä infektioita vastaan. Erilaiset virus- ja bakteeriperäiset infektiotaudit ovat yleisin syy koulusta tai päiväkodista poissaoloihin. Infektioihin sairastuminen liittyy usein jokavuotisiin flunssakausiin, jolloin taudinaiheuttajat leviävät helposti päivähoitopaikkojen ja koulujen ryhmissä. (Renko ym, 2003, 258.)

Lasten yleisimmät infektiot ovat ylä- ja alahengitystieinfektiot. Yleisin infektio on virusperäinen ylähengitystietulehdus, joka ilmenee flunssana eli

nuhakuumeena. Infektiotauteihin luetaan myös ripulitaudit sekä loistaudit, ja rokkotaudit. Loiset eli parasiitti kuten kihomato, pääätäi ja syyhypunkki, aiheuttavat aika ajoin epidemioita päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. (Jalanko 2009a.) Mikrobit kulkeutuvat helposti suuhun ja nenään pesemättömien tai huonosti pestyjen käsien välityksellä. (Von Schantz & Matilainen 2009, 48–50.)

2 Yleisimmät lasten infektiot

2.1 Flunssa eli nuhakuume

Flunssaa aiheuttavia viruksia on monia. Yleisin virus on rino- eli nuhavirus, myös koronavirus luetaan yleisimpiin lasten flunssan aiheuttajiin. 1-3 vuotiaat lapset sairastavat tavallisesti vuodessa useita flunssia, etenkin kun aloittavat päivähoiton. Rinovirus tarttuu helposti käsien välityksellä. Virus siirtyy hengitystie-eritteistä käsiin ja käsistä toisiin ihmisiin ja edelleen käsien kautta suun tai nenän limakalvolle. Pissatartunta hengitystie-eritteiden kautta on myös mahdollinen. Rinovirusinfektioita esiintyy erityisesti kevät talvisin sekä syksyisin. Flunssan oireet ovat, kuume, tukkoisuus, nuhaisuus sekä kurkkukipu. Tavallisimmin flunssa aiheuttaa ihmiselle lievän hengitystieinfektion. Flunssa kestää yleisimmin hieman yli viikon. (Lumio 2016b.)

2.2 Keuhkoputkentulehdus eli bronkiitti

Yleisimmin keuhkoputkentulehduksen aiheuttaja on virus. Usein flunssan aikana virustulehdus leviää nielusta keuhkoputkiin, aiheuttaen keuhkoputkentulehduksen. Tulehduksen oireina ovat yleisimmin nuha, kuume ja yskä. Virustulehduksen aiheuttamaan keuhkoputkentulehdukseen ei erityishoitoa yleensä tarvita, vaan se menee itsestään ohi 1-2 viikon aikana. (Jalanko 2014.)

Bakteeriperäinen keuhkoputkentulehdus on lapsilla hyvin harvinainen. Jos kuiva yskä muuttuu limaiseksi, voi olla aiheellista epäillä bakteeritulehdusta keuhkoputkissa. Bakteeriperäisen keuhkoputkentulehduksen hoidoksi suositellaan antibioottihoitoa silloin, jos lapsella on samanaikaisesti korva- tai sivuontelotulehdus. (Jalanko 2014.)

2.3 Korvatulehdus

Pienten lasten yleisin infektiotauti on pneumokokki tai hemofilus- bakteerin aiheuttama välikorvantulehdus. Turvotus limakalvoilla sekä limaneritys ahtaavat korvatorvea, jonka tukkeutuminen heikentää ilmanvaihdon välikorvassa. Korvatulehdus liittyy virusperäiseen hengitystietulehdukseen eli flunssaan. Limaisuus flunssan aikana luo bakteereille otolliset olosuhteet aiheuttaen korvatulehdus. Lapset oirehtivat korvatulehduksen aikana yskimällä sekä nuhanenäisinä, mutta kuumetta esiintyy harvoilla korvatulehduksen aikana. Yölevottomuus ja kitinä yöaikaan ovat merkkejä korvatulehduksesta. Toisinaan lapsilla ei korvatulehduksen aikana tunnu korvassa kipua, vaan oireet ovat pitkään kestävä yskä sekä nuha. (Jalanko 2016.)

2.4 Silmätulehdus

Silmätulehduksen aiheuttavat virus- ja bakteeritulehdukset. Flunssan aikana rähmivät silmät lapsella voivat olla merkki silmän sidekalvon tulehduksesta. Silmätulehdus voi olla myös merkki allergiasta. Silmätulehduksen voi saada flunssan jälkitautina kuten myös korvatulehduksen. Näiden aiheuttaja on bakteeri. Oireita silmätulehduksen aikana ovat yleisimmin silmien punoitus ja rähmiminen. Rähmimisen lapsella huomaa aamuisin, kun silmäkulmaan on kertynyt kellertävää eritettä. Silmiä on vaikea saada auki ilman, että puhdistaa niitä puhtaaseen veteen kostutetulla pumpulivanulla. Bakteerin aiheuttama silmätulehdus tarttuu lapsesta lapseen herkästi käsien välityksellä. Käsienpesu päivähoidossa olisikin ensisijaisen tärkeää. (Seppänen 2016.)

3 Suolistoinfektiot

Ripulointi ja oksentelu ovat suolistotulehduksen oireita. Ripulilla tarkoitetaan sitä, että ulostemassa on löysää tai vetistä. Oksentelu ja ripuli johtuvat viruksen tai bakteerin pääsystä suolistoon, mikä aiheuttaa suolistotulehduksen. (Jalanko 2009b.)

Rotavirus on lasten yleisin kuumeen ja ripulin sekä oksennustaudin aiheuttaja. 1-3-vuotiaat ovat alttiita saada rotaviruksen kosketustartuntana esimerkiksi muovilelun pinnalta. Rotavirusta esiintyy enimmäkseen kevättalvella, ja lastenhoitopaikoissa rotavirusta voi esiintyä jopa epidemiana. Rotavirus voi tarttua myös koko perheeseen, joten rotavirus ei ole ainoastaan lasten tauti. Rotavirukseen on kehitetty rokote, joka on otettu suomalaiseen rokoteohjelmaan. Rotavirus tarttuu käsienvälityksellä. Itämisaika taudilla on 2 vuorokautta. (Jalanko 2009b.)

Vatsataudin voi myös aiheuttaa Norovirus, tähän ei ole rokotetta. Suomessa yleisin vatsataudin aiheuttaja on Norovirus. Tähän sairastuu niin lapset kuin myös muu väestö. Norovirus aiheuttaa epidemioita. Norovirus tarttuu juomaveden mukana, sekä huonon elintarvikehygienian avulla. Itämisaika taudilla on lyhyt 12 tunnista pariin vuorokauteen. Yleishoito-ohjeena suolistoinfektioissa täytyy muistaa riittävä nesteytys. Käsien pesu ennalta ehkäisee tartuntaa. (Lumio 2016c.)

4 Infektioiden aiheuttajat

Määritelmän mukaan infektio on mikrobin aiheuttama. Mikrobeiksi luetaan, bakteerit, virukset, homeet sekä sienet. Mikrobit lisääntyvät päästessään elimistöön ja aiheuttavat infektion. Mikrobit sekä loiseläimet (kihomato, syyhy ja täi) lisääntyvät nopeasti ihmiselimistössä. Ihmisen ruumiinlämpö sekä kosteus iholla ovat hyvä kasvu- ja lisääntymisalusta mikrobeille sekä loiseläimille. Päiväkotikäisten lasten ryhmässä virukset ovat suurin tautien aiheuttaja. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2005.)

4.1 Infektioiden ennaltaehkäisy päivähoidossa

Infektioilta ei voida välttää päivähoidossa, sillä lapset saavat tartunnat helposti isoissa päiväkotiryhmissä. Lasten yleisin infektio on hengitystieinfektio. Tehokkain tapa torjua infektiot olisi, jos lapsi pystyisi olemaan 3- vuotiaaksi asti kotona hoidossa. Riski saada infektio on suoranaيسessa yhteydessä suuriin ryhmiin päivähoidossa. Päiväkotiryhmät tulisikin pitää mahdollisimman pienenä. Infektioita voidaan torjua oikeaoppisella käsihygienialla. Päivittäiset siivoukset päivähoidon tiloissa edesauttavat, etteivät infektiot pääse leviämään. (Renko & Uhari 2001.)

4.2 Aseptiikka

Aseptiikka tarkoittaa toimintatapaa, joilla pyritään estämään ja ehkäisemään infektioiden syntyä. Aseptiikalla tarkoitetaan steriilin materiaalin tai elävän kudoksen suojaamista mikrobeilta estämällä, poistamalla tai tuhoamalla ne. Päiväkodeissa ja kouluissa on satoja, jopa tuhansia kotien bakteereita sekä viruksia. Tartunnoille alttiissa paikoissa hygieniaan on kiinnitettävä huomiota erityisesti. Päiväkodit ovat varsinkin mikrobipesäkkeitä. Pikkulasten kädet käyvät vähän väliä suussa sekä nenässä. Pienten lasten käsihygieniasta ja sen noudattamisesta vastaa aikuinen. Tärkeää on muistaa ohjata lasta oikeaoppiseen käsienpesuun jo alusta alkaen. Hygieniaan panostamisella tehdään myös säästöjä. Tutkimukset ovat osoittaneet, että oikeaoppisella käsihygienialla saadaan säästöjä aikaan. (Iivanainen, Jauhiainen & Pikkarainen 2004,86-88)

4.3 Käsihygienia

Käsihygienia on tehokas tapa ehkäistä ja torjua infektioita (Iivanainen ym. 2004, 90-92). Käsihygienialla tarkoitetaan toimintoja, joiden avulla pyritään vähentämään infektioita sekä taudinaiheuttajien siirtymistä käsien välityksellä ihmisestä toiseen. Käsien pesu on tärkeä toimenpide, jolla estetään infektioiden leviäminen. Pelkästään tavallisella käsienpesulla saippuan kanssa pystytään

vähentämään ihon pinnalla olevien bakteerien määrää huomattavasti. Käsiä tulisi pestä silloin, kun kädet ovat näkyvästi likaiset. (Karhumäki, Jonsson & Saros. 2010, 61-64.)

Käsihygienia on tärkein osa-alue infektioiden torjunnassa. Hoitopaikoissa ja kotona käsienpesu saippualla estää mikrobien leviämisen tehokkaasti lapsesta lapseen. Käsien kuivaaminen on myös tärkeä toimenpide. Kosteat ja pesun jälkeen huonosti kuivatut kädet voivat levittää esimerkiksi enterobakteereja sekä kolibakteereja. (Karhumäki ym. 2010, 61-63.)

4.4 Oikeaoppinen käsienpesu

Käsistä tulee poistaa korut ja sormukset ennen käsienpesua. Veden tulee olla lämmintä ja kädet kostutetaan. Kädet saippuoidaan nestemäisellä saippualla ja käsiä hierotaan yhteen noin 20 sekunnin ajan. Kädet tulee myös pestä selkäpuolelta, sekä sormien välit. Kynsien alustat sekä käden sivut myös tulee huomioida oikeaoppisessa käsienpesussa. Tämän jälkeen kuivataan kädet kertakäyttö paperiin, jonka voi laittaa roskeen. Hana suljetaan paperia apuna käyttäen. Vastapestyt kädet eivät saa koskea hanaan. Pesun jälkeen voidaan tarvittaessa käyttää käsien desinfektiota. (Syrjälä & Teirilä 2010, 168-170.)

4.5 Käsien desinfektio

Käsien puhdistus desinfektio eli desinfiointi alkoholihuuhteella tai -geelillä on tehokas tapa infektioiden torjunnassa. Käsien desinfektion tarkoitus on poistaa käsiin joutuneet mikrobit. Käsien desinfiointia tulisi suosia ainakin ennen ruuan jakamista lapsille, sekä WC:ssä käynnin jälkeen. (Karhumäki, ym 2010, 61-63).

Käsidesinfektion käyttö edellyttää oikeaa tekniikkaa. Käsidesinfektio ainetta annostellaan pienimäärä (3-5ml) käsiin. Käsidesinfektiota hierotaan toisen käden sormenpäät toista kämmentä vasten. Hiero kämmeniä hierotaan vastakkain, myös sormien välit täytyy muistaa hieroa lomittain. Sormien välit täytyy myös muistaa desinfioida käden selkäpuolelta. Peukalot tulee hieroa

erikseen. Muita sormia koukistetaan ja hierotaan vastakkain. Annetaan käsidesinfektio aineen kuivahtaa. (Syrjälä & Teirilä 2010, 168-170.)

5 Opinnäytetyön tarkoitus ja tehtävä

Opinnäytetyön tarkoitus on lisätä lasten tietoa ja taitoja infektioiden ennaltaehkäisystä ja torjunnasta. Toiminnallisen opinnäytetyön tehtävä on järjestää lapsille toiminta tuokio infektioiden ehkäisystä. Tietoa viedään lapsille leikkien sekä lorujen varjolla.

6 Opinnäytetyön toteuttaminen

6.1 Toiminnallinen opinnäytetyö

Toiminnallinen opinnäytetyö on vaihtoehto tutkimukselliselle opinnäytetyölle. Molempia tapoja käytetään ammattikorkeakouluissa. Toiminnallinen opinnäytetyö tulisi olla lähtöisin käytännön ja työelämän tarpeista. Toiminnalliseen opinnäytetyöhön kuuluu toimeksiantaja. Toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena on tehdä tuotos. Tuotos voi olla ohjelehtinen, posterit tai tapahtuman järjestäminen. Tutkimuksellinen opinnäytetyö taas puolestaan kertoo lopullisen vastauksen raportin muodossa. Opiskelija on tässä tapauksessa tutkijan roolissa, joka etsii uutta tietoa ja tuottaa sitä. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 9-10.)

Raportointi opinnäytetyössä on tärkein osa-alue. Raportissa on tärkeää tuoda julki, miksi ja miten työ on tehty. Raportissa tulee arvioida koko prosessia. Oma oppimista sekä tuotosta arvioidaan prosessin aikana. Raportin kuuluu olla yhtenäinen ja johdonmukainen. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 65.)

Oppimisen voi konkretisoida toiminnallisuudella. Vilkan ja Airaksisen (2003) mukaan tällainen tieto kumpuaa meistä itsestämme. Toiminnallisessa

opinnäytetyössä tulee yhdistää työelämälähtöisyys, sekä raportointi. Raportointi ei ole ainoastaan tuotos, se on yksi osa tulevaa kokonaisuutta opinnäytetyössä. Raportti kertoo tekijän ammatillisuudesta työhön, sekä opinnäytetyön tekijän uuden oppimisesta opinnäytetyötä tehdessä. Päämäärät tulevat ilmi kokonaisuudessa, jota tekijä on tavoitellut opinnäytetyössään. (Vilka & Airaksinen 2003, 65.)

6.2 Toimintatuokio lapsille

Ryhmänohjaus on eniten käytetty ohjausmuoto terveydenhuollossa, ja sen toiminta perustuu vuorovaikutukseen. Ryhmänohjauksen perusedellytys on toimintaa tukeva, perusedellytykset täyttävä, tarkoituksen mukainen suunnittelu sekä toteutus. Ryhmänohjausta käytetään pienryhmätilanteissa, sekä suuremmissa ryhmissä, ja se on halvempaa yhteiskunnalle kuin yksilöohjaus. Ryhmänohjauksen hyvä puoli on siinä, että tieto saadaan jaettua suuremmalle kohderyhmälle. (Kynäs, Kääriäinen, Poskiparta, Johansson, Hirvonen & Renfors. 2007).

Ryhmänohjaustilanne täytyy suunnitella tarkoin, jotta päästään tavoitteeseen päästään. On tehtävä tavoitteiden mukainen suunnitelma ja toteutettava tehtävä sen mukaisesti. Huonona puolena ryhmänohjauksessa on se, että ihmisen yksilöllisyys unohtuu usein näissä tilanteissa. (Kynäs ym.2007.)

Lasten ryhmää ohjattaessa tulee huomioida lasten ikä ja sukupuoli, sekä millaisessa kehitysvaiheessa lapset ovat. Heterogeeninen ryhmä voi olla silloin kun haetaan eri ikävaiheissa olevia, toiminnaltaan sekä tarpeiltaan eri vaiheissa olevia lapsia. Näin lapset oppivat toistensa tapoja toisiltaan. (Vilén, Vihunen, Vartiainen, Sívén, Neuvonen & Kurvinen, 2006.)

3- vuotias lapsi alkaa oppia, ja hiomaan sosiaalisia taitoja. Ryhmätyöskentelytaito on vasta kehittymässä. Roolileikit alkavat kiinnostaa tässä iässä, vaikka sosiaaliset kanssakäymiset eivät aina onnistu, tulee lasta kannustaa leikkiin mukaan. (Mannerheimin lastensuojeluliitto 2016.)

4- vuotias lapsi alkaa oppia erilaisia taitoja. Lapsi osaa ottaa huomioon toisen lapsen eikä enää ajattele vain itseään, ja tämä tärkeä taito korostuu etenkin leikeissä. Lapsi alkaa muistaa paljon asioita. Lapsi voi muistaa jopa vuoden takaisia asioita ja kyselee niistä. Lapsi imee tietoa joka päivä leikin, satujen, runojen sekä lorujen avulla. (Mannerheimin lastensuojeluliitto 2016.)

5 -vuotias lapsi pohtii mielellään asioita ja kaipaa vastauksia kysymyksiinsä. Leikit kehittävät lapsen muistia, omatoimisuutta sekä oppimista ja oivaltamista. Tässä iässä lapsi alkaa olla jo itsenäinen, eikä vaadikaan enää vanhempien tai hoitajien jatkuvaa huomiota. Lapsen puhe alkaa olla hyvin ymmärrettävää ja hän tulee kielellisesti toimeen vieraidenkin ihmisten kanssa. Leikit ovat enemmän roolileikkejä. (Mannerheimin lastensuojeluliitto 2016.)

6 -vuotias lapsi on kykenevä ymmärtämään erilaisia ilmiöitä ja asioita, sekä syitä miksi tietyissä tilanteissa toimitaan tietyllä tavalla. Esimerkiksi lapsi ymmärtää miksi on tärkeää pestä kädet ennen ruokailua. Roolileikit auttavat lasta pääsemään toisen ihmisen asemaan, ja näin jännittävät asiat voidaan elää uudella tavalla. Tämä auttaa lasta ymmärtämään tilanteita ja käsittelemään niitä leikkien varjolla. Kuitenkin on muistettava, että jokainen lapsi kehittyy omassa tahdissa. (Mannerheimin lastensuojeluliitto 2016.)

6.3 Toimintatuokion suunnitelma

Suunnitelmana on toteuttaa lasten keskuudessa toimintatuokio. Alkuesittelyyn käytän aikaa 5 minuuttia, esittelen itseni ja toivon että lapset esittelevät itsensä. Aamujumppaan (Liite 2) käytän aikaa 5-10 minuuttia. Aamujumpan lukemiseen ja sen näytäntöön varaan 10 minuuttia. Pöpöjen kyselyyn käytän 5 minuuttia. Sadun lukemiseen menee 5 minuuttia. Käsienpesuun ja käsiendesinfiointiin aikaa kuluu 10 minuuttia, koska haluan opettaa lapset pesemään kädet oikeaoppisesti. Näytän itse ensin, ja lapset tekevät toisen kerran perässä. Ohjeistan lapsia samalla.

Käsidesinfektion laittoa harjoitteleimme myös, näytän lapsille, kuinka kädet tulee desinfioida oikeaoppisesti. Laitan jokaiselle lapselle käsidesinfektio ainetta. Tämän jälkeen harjoitteleimme yhdessä käsiendesinfointia. Samalla luen lorun, hämähämähäkki (Liite 3). Käsidesinfektio ehtii kuivua tässä hyvin.

Lasten mikrobien piirtämiseen annan aikaa 10 minuuttia. Piirtämisen aikana luen lapsille kirjan Kanin keväthattu (Liite 4). Piirroksista kyselen 5 minuuttia, lapset saavat kertoa millaisia mikrobeja on. Ulkoiluhetkeen ja leikkiin (liite 5) menee ajallisesti 10-20 minuuttia, ja leikkien opastukseen kuluu 5 minuuttia. Loppukyselyyn tuokiosta menee 5 minuuttia. Kokonaisaika tuokiolle on 1-2 tuntia.

6.4 Toteutus

2.12. 2016 saavuin päiväkotitouhutuvalle kello 8:30, ja tarkoituksena oli aloittaa toiminnallinen tuokio kello 9:00. Olin edellisenä iltana pakannut mukaani käsidesin, sekä nipun tyhjiä A4 paperia sekä tulostanut tarvittavat lorut ja leikin.

Touhutuvan henkilökuntaa saapui eteisaulaan vastaan. Tervehdimme toisiamme. Kävi ilmi, että oli sattunut informaatiokatko, eivätkä he olleet osanneet valmistautua tulooni. Keskustelimme henkilökunnan kanssa tilanteesta. Minulle selvisi, että lapsia ei ollut jaettu ryhmiin valmiiksi, vaikka tarkoitus oli. Tein tässä vaiheessa nopean päätöksen, pidän tuokioni koko ryhmälle kerralla.

Lapsia oli saapunut paikalle henkilökunnan kanssa. Päiväkodin aikataulun takia lapsia ei enää ehditty jakaa ryhmiin. Siirryimme kuitenkin varattuun tilaan, johon kokoontui 19 lasta sekä 5 hoitajaa. Aloitin kertomalla lapsille, kuka olin, ja miksi olin tullut Touhutuvalle. Pyysin lapsia esittelemään itsensä ennen kuin aloittaisin aamujumpalla. Osa lapsista ei halunnut kertoa nimeään, koska heitä ujostutti. Muutama rohkea lapsi kertoi nimen ja iän, ja pääsimme aloittamaan toiminnallisen tuokion.

Aloitin aamujumpalla, jonka olin itse kirjoittanut (liite 5). Lapset olivat hyvin mukana aamujumpassa. Aamujumpan aikana huomioin, että useamman lapsen sormi meni aika ajoittain kohti nenää, sekä nenä pyyhittiin hihaan. Sain aamujumpan loppuun ja pyysinkin lapsia kertomaan, kuinka täytyisi toimia, kun sormi oli sinne nenään vahingossa mennyt. Osa lapsista kertoikin että, kädet täytyisi käydä pesemässä. Lapsista osa oli sitä mieltä, että sormen voi pyyhkäistä paidan helmaan.

Kävimme yhdessä pesemässä kädet oikeaoppisesti. Minä näytin ensin lapsille itse, kuinka kädet tulee pestä oikein. Laitoin hanasta valumaan lämmintä vettä ja kostutin kädet. Tämän jälkeen otin seinässä olevasta saippuatelineestä saippuaa. Aloin loivin liikkein hieroa käsiäni yhteen, peukalot ja sormien välit hankasin erikseen. Tämän jälkeen pesin kädet veden alla. Otin paperin telineestä ja kuivasin kädet. Näytin Lapsille, että hana täytyy sulkea ilman, että siihen käytetään juuri pestyjä käsiä. Suljin hanan paperia käyttäen. Tämän jälkeen lapset kokeilivat käsienpesua oikeaoppisesti. Neuvoisin ja opastin lapsia.

Pesualtaita oli onnekseni 3kpl vierekkäin. Koska aikaa kului paljon. Osa lapsista ei jaksanut odottaa vuoroaan. Vaan he päättivät lähteä piirtämään. Kun lapset olivat saaneet käsienpesun loppuun, näytin lapsille, kuinka käsidesinfektiota käytetään. Kerroin myös samalla miksi on tärkeää käyttää välillä käsidesinfektiota. Näytin taas itse ensin ja lapset tekivät sen jälkeen perässä. Minä annostelin aineen lapsille. Loruttelimme samalla hämähämähäkkiä, jotta käsidesinfektio aine ehti kuivua.

Ohjasin lapset takaisin leikkihuoneeseen. Kysyin lapsilta millaisia heidän mielestään nämä mikrobit ovat, joita kävimme äsken ennaltaehkäisemässä. Pyysin lapsia piirtämään heidän mielestään mikrobin. Lapset piirsivät useammankin piirustuksen. Yksi lapsista tuli näyttämään, millainen mikrobi lensi aamujumpan aikana Nellin suusta, kun hän aivasti aivastaa. Piirroksia tuli useampia. Kiertelin katsomassa lasten piirroksia, ja kerroin heille, jos on nuha kannattaa niistää nenä nenäliinaan, eikä paidan hihaan. Kerroin myös että, käsienpesu on tärkeä asia, kun ollaan isossa ryhmässä, koska nämä mikrobit tykkäävät hypätä lapsesta lapseen. Painotin käsihygienian tärkeyttä. Jätin tässä

vaiheessa pois tarinan, mikä oli suunniteltu tarkoituksena lukea lapsille, kun he piirtävät. Jätin tarinan lukematta, koska useampi lapsi halusi näyttää piirroksiaan. Kiertelin lasten parissa ja kyselin mitä piirrokset esittivät. Lapset kertoivat mielellään mitä kuvat esittivät.

Kysyin lapsilta, haluaisivatko he lähteä käymään ulkona, ennen kuin minun olisi lähdettävä. Yhdeksäntoista hengen lapsiryhmä siirtyi pukeutumispaikalle. Lapset asettuivat oven eteen pariinonoon ja menimme ryhmänä ulos. Kerroin lapsille, että nyt leikitään aivastushippaa, aivastuksena toimi huivi. Kertasin leikin kulun. Asetin lapset jonoon ja kiinnitin huivin viimeisenä olevan lapsen vyötärölle. Samalla selitin, että ensimmäisenä olevan lapsen on yritettävä saada aivastuksesta kiinni eikä jono saa katketa. Kun jonon ensimmäinen lapsi saa aivastuksesta kiinni, vaihtuu aivastus. Tätä leikimme kymmenkunta minuuttia. Osa lapsista kertoi, että tämä on sama hippaleikki mitä he olivat leikkineet aiemminkin, mutta eri nimellä. Henkilökunta kertoi, että he olivat useasti leikkineet syksyllä lohikäärmeen häntä hippaa. Pienimäiset lapset eivät osallistuneet leikkiin, vaan halusivat keikkumaan sekä leikkimään omia leikkejään. Leikkiin osallistui noin kymmenkunta lasta.

6.5 Toimintatuokion palaute

Palautetta pyysin leikin jälkeen. Pyysin vanhimpia lapsista kertomaan mikä oli parasta tuokiossa. Suurimman osan mielestä aamujumppa oli paras. Osa oli sitä mieltä, että hyväntuoksuinen käsidesi oli parasta koko päivässä. Henkilökunta antoi kiitosta, kun olin järjestänyt erilaista toimintaa aamupäivään. He kertoivat tuokion onnistuneen hyvin, vaikkakin ryhmä oli ollut suuri. He sanoivat myös, että käsihygienian tärkeyttä ei voi koskaan liikaa muistuttaa. Myönsivät että joskus se voi unohtumaan päivän aikana.

7 Pohdinta

7.1 Opinnäytetyön prosessi

Opinnäytetyöni alkoi tammikuussa 2016 aiheen miettimisellä. Mielenkiintoisen aiheen valinta tuotti ongelmia. Minulla ei ollut valmiiksi toimeksiantajaa, joka olisi tarjonnut aihetta. Aloin miettiä mikä aihe minua kiinnostaisi. Koska olin itse edellisinä vuosina joutunut miettimään omien lapsieni kautta erilaisia infektioita, ja niiden ehkäisyä, päädyin kysymään Uimaharjun päiväkotia Touhutuvalta olisiko heillä mielenkiintoa tilata aihepiiriin sopiva opinnäytetyö. Päiväkodin johtaja otti vastaan tarjotun opinnäytetyön. Yhdessä aloimme miettiä, mistä olisi hyötyä molemmille osapuolille. Koin itselleni tärkeäksi tuoda aihealueessa esille yleisimmät lasten infektiot, ja kuinka niitä voitaisiin ennaltaehkäistä. Opinnäytetyöstäni muodostui toiminnallinen opinnäytetyö, koska halusin konkreettisesti tuoda lapsille tietoa infektioiden ennaltaehkäisystä.

Toiminnallista tuokiota aloin suunnitella keväällä 2016. Tarkoitukseni oli saada tuokio tehtyä syksyn aikana, mutta opinnäytetyö viivästyi omien töiden takia. Tuokion suunnitteluun kului useampi päivä. Sain ”vapaat kädet” tuokion tekemiseen. Toimeksiantaja ainoastaan antoi ohjeeksi, että tuokio olisi suunnattava lapsille. Mahdollisuuksia oli monia. Päädyin tekemään tuokion, jossa kerroin sadun ja leikin varjolla infektioiden ehkäisystä.

Toiminnallisen tuokion järjestäminen ei sujunut ihan ongelmitta. Olin suunnitellut, että lapset olisivat pienissä ryhmissä. Sillä toiminnallinen tuokio olisi helpompi pitää pienryhmissä. Lapsia ei ollut jaettu pienryhmiin valmiiksi, koska tässä tuli tietokatko henkilökunnan ja minun välillä. Lapsia oli yhteensä 19. Ikäjakama oli 3 - 6 vuotiaat. Haasteena koin suuren ryhmän ja sen toimivuuden. Päiväkotia Touhutuvaan henkilökunta otti minut vastaan hyvin. Vaikka informaatiokatko oli varjostanut toiminnallisen tuokion alkua. Toiminnallisen tuokion pääsin toteuttamaan Touhutuvalle joulukuun 2. päivänä, vaikka tarkoitus oli pitää toiminnallinen tuokio marraskuun aikana.

Lapsiryhmän palaute oli hauska ja mieleen painuva. Lapset kertoivat, että hauskinta oli yhteinen aamujumppa sekä ihanan tuoksuinen käsidesi. Käsienpesuloruna käytetty hämähämähäkki oli kaikille entuudestaan tuttu. Se sujui lapsilta hyvin. Lapsien mielestä he osasivat leikkiä lorun paremmin kuin ohjaaja, näin tuumasi pieni lorun lausuja. Henkilökunta antoi kiitosta tuokion mielekkyydestä, sekä sen tärkeydestä. He kertoivat, että olisi hienoa, jos tällaisia infopäiviä olisi enemmän ja eri aihealueista.

Omasta mielestäni toiminnallinen päivä sujui hyvin. Vaikkakin jännitin kovasti tulosta päivästä. Vahvuutenani pidin rauhallisuuttani, sekä koko lapsiryhmän kokonaishallintaa.

Opinnäytetyöprosessi on ollut haastava. ainakin yksin tehdessä. Stressi on ollut loppua kohden suuri ongelma, sekä ajanpuute. Mielenkiintokin on ollut osittain kateissa. Stressin sietokyky on kasvanut loppua kohden, mutta tämä on omalla tavallaan hyvä asia koska, työelämässäkin tulee eteen tilanteita jotka stressaavat varmasti.

7.2 Luotettavuus ja eettisyys

Toiminnallista opinnäytetyötä kirjoittaessa hyödynnetään laadullisen tutkimuksen luotettavuuteen annettuja kriteereitä, joita käytetään arviointiin. (Karelia- ammattikorkeakoulu 2015). Luotettavuutta voidaan arvioida myös luotettavuuskriteerien avulla. Luotettavuuskriteereitä ovat muun muassa: Siirrettävyys, sovellettavuus, uskottavuus sekä vahvistettavuus opinnäytetyössä. (Willberg 2009.)

Opinnäytetyöhön tulee etsiä paljon luotettavia lähteitä useista materiaaleista, sillä näin saadaan työlle luotettava tietoperusta. Luotettavuutta lisää se, että lähde on tuore ja tieto ajan tasalla oleva. Alkuperäinen lähde on aina luotettavin. Valittaessa lähteitä tulee niitä tarkastella kriittisesti. Luotettavuutta lisää kirjoittajan tunnettavuus, eli mitä enemmän kirjoittajalla on julkaisuja, sitä todennäköisempää on, että kirjoittaja on omanalansa huippu. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara. 2007, 109-110.)

Plagiointi, eli toisen ihmisen tekstin luvaton käyttö, on kiellettyä. Tekstin alkuperäisen kirjoittajan nimi täytyy löytyä tekstistä. Tekstiä ei saa muunnella niin, että asian oikeanlaisuus vääristyy. (Hirsjärvi ym. 2007, 23–26.)

Periaatteita eettisyydelle ovat oikeudenmukaisuus, kunnioitus, rehellisyys ja luottamus. (Kylmä & Juvakka 2007, 137,147). Eettiset ongelmat ovat kysymyksiä sekä tilanteita, joissa haetaan vastausta oikean ja väärän välille. Eettiset kysymykset ovat suuressa asemassa hoitotyöhön liittyvissä tutkimuksissa. Eettisyyteen luetaan myös aiheen valinta. Hirsjärvi ym. 2007,23-28.)

Tässä opinnäytetyössä eettinen näkökulma on otettu huomioon aihetta valitessa. Opinnäytetyön aikana jouduin miettimään mikä on oikein ja mikä väärin. Osaanko ohjata lapsia oikein vai teenkö jossain väärin, ja otanko varmasti kaikki huomioon samanarvoisesti. Eettisesti oikean ratkaisun tein, kun näytin itse ensin lapsille mallia, vaikka olisin voinut käyttää apuna kuvia.

7.3 Toimintatuokion tarkastelua

Tarkastellessa toimintatuokiota huomasin, että aikaa olisi saanut olla käytössä enemmän. Käsien pesuun sekä desinfektioon olisi saanut käyttää aikaa enemmän. Myös edellisenä päivänä soittaminen päiväkotitouhutuvalle olisi auttanut ryhmäkoon järjestelyissä. Informaatiokatko aiheutti suuren ryhmäkoon. Toisaalta tämä ei haitannut minua, tässä tuli kokemusta suuresta ryhmästä ja sen hallinnasta.

Teoriapohja tuki omaa opettamista infektioiden ennaltaehkäisystä. Karhumäen ym, (2010) mukaan käsien desinfektio ennalta ehkäisee mikrobien leviämistä huomattavasti, jos käsien desinfektion tekee oikeaoppisesti.

Suuren ryhmän ohjaaminen Kyngäs ym. mukaan on viisaampaa sekä taloudellisempaa, koska tieto saadaan levitettyä suuremmalle kohdeyleisölle. Olen kuitenkin sitä mieltä, että lapset olisivat oppineet enemmän, jos he olisivat

olleet pienemmissä ryhmissä. Perhepäivähoitajan työstä oli hyötyä toimintatuokion järjestämisessä, osasin heittäytyä lasten kanssa samalle tasolle, sekä ohjaaminen onnistui suuresta ryhmästä huolimatta. Toimintatuokio kokonaisuudessaan onnistui hyvin, vaikka jännitinkin päivän onnistumista.

7.4 Oma oppiminen

Koko prosessin aikana tietämykseni on kasvanut suuresti aiheesta. Käsihygienia on tullut hyvin tutuksi, sekä mikrobien laaja kirjo on avannut silmäni. Nykyään huomioin enemmän omaa toimintaa aseptiikassa. Vaikka se ei olekaan täydellistä mutta alku on ainakin hyvä. Teorian ja käytännön yhdistäminen oli osittain vaikeaa. Haastetta antoi myös valittu kohderyhmä eli eri ikäiset lapset.

Kriittisyys on tullut useaan otteeseen esiin työn aikana. Olen joutunut tutkimaan lähteitä ja etsimään uusinta tietoa. Oman työnsä jälkeen on joutunut katsomaan ja arvioimaan, missä on parannettavaa. Tämä työ on opettanut sen, että asioilla on aina kaksi eri puolta.

Tavoitteena oli päästä esittämään opinnäytetyö aiemmin seminaariin joulukuussa 2016, mutta aikataulut ja keskeneräinen opinnäytetyö ei ollut valmis esitettäväksi. Opinnäytetyön tekemiseen meni aikaa. Toimeksiantajan, sekä omat aikataulut eivät aina kohdanneet. Opinnäytetyö on ollut mielenkiintoinen prosessi, vaikka motivaatio on ollut välillä kateissa.

Opinnäytetyön tarkoitus on kasvattaa ammatillisuutta, sekä auttaa kehittymään tulevaan ammattiin. Opinnäytetyö on ollut työelämästä lähtöisin. Se on itsensä kehittämistä ja eteenpäin viemistä, prosessista prosessiin.

7.5 Hyödynnettävyys

Päiväkotitouhutupa voi jatkossa hyödyntää toiminnallisen tuokion leikkejä lasten kanssa. Leikeissä ja loruissa tulee hyvin ilmi, kuinka tärkeä on käsihygienian oikeaoppinen noudattaminen. Pienillä teoilla voidaan torjua

infektioiden leviäminen lasten keskuudessa. Jatkokehitysmahdollisuutena voi ottaa lasten huoltajat mukaan. Tehdä lapsille ja huoltajille oman toiminnallisen päivän. Leikit ja lorut jäävät käyttöön päiväkotitouhutuvalle henkilökunnalle.

Lähteet

- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.
- Iivanainen, A., Jauhiainen, M. & Pikkarainen, P. 2004. Hoitamisen taito. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.
- Jalanko, H. 2009a. Infektiotaudit. Lääkärikirja Duodecim.
http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=skl00009. 4.10.2016
- Jalanko, H. 2009b. Suolistotulehdukset. Lääkärikirja Duodecim.
http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=skl00020. 2.9.2016.
- Jalanko, H. 2014. Keuhkotulehdus lapsella. Lääkärikirja Duodecim.
http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=dlk00426&p_haku=Keuhkoputkentulehdus. 7.10.2016
- Jalanko, H. 2016. Korvatulehdus lapsella. Lääkärikirja Duodecim.
http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=dlk00432&p_hakusana=Korvatulehdus. 18.7.2016.
- Joensuun kaupunki. <http://www.joensuu.fi/ryhmat29>
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2015. Opinnäytetyön ohje.
<https://student.karelia.fi/fi/opinnot/oppari/PublishingImages/Sivut/default/Opinn%C3%A4yteyt%C3%B6n%20ohje.pdf>.
- Karhumäki, E., Jonsson, A & Saros, M. 2010. Mikrobit hoitotyön haasteena. Helsinki. Edita Prima Oy.
- Kylmä, J. & Juvakka, T. 2007. Laadullinen terveystutkimus. Helsinki. Edita.
- Kyngäs, H., Kääriäinen, M., Poskiparta, M., Johansson, K., Hirvonen & E, Renfors, T. 2007. Ohjaaminen hoitotyössä. Helsinki: WSOY oppimateriaalit
- Lumio, J. 2016a. Infektioiden tartunta, taudin synty ja leviäminen.
http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_osio=&p_artikkeli=dlk00569&p_haku=.#s3. 16.5.2016
- Lumio, J. 2016b. Nuhakuume, flunssa. Duodecim Terveyskirjasto.
http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=dlk00590&p_hakusana=Nuhakuume. 19.11.2016.
- Lumio, J. 2016c. Suolistoinfektiot. Duodecim Terveyskirjasto.
http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=dlk00738
- Mannerheimin lastensuojeluliitto 2016.3-4- vuotias.
http://www.mll.fi/vanhempainnetti/tietokulma/kasvu_ja_kehitys/3_4-vuotias/
- Mannerheimin lastensuojeluliitto 2016. 4-5- vuotias.
http://www.mll.fi/vanhempainnetti/tietokulma/kasvu_ja_kehitys/4_5-vuotias/oppiminen/. 12.11.2016.
- Mannerheimin lastensuojeluliitto 2016. 5-6- vuotias.
http://www.mll.fi/vanhempainnetti/tietokulma/kasvu_ja_kehitys/5_6-vuotias/oppiminen/. 12.11.2016.
- Mannerheimin lastensuojeluliitto 2016. 6-7- vuotias.
http://www.mll.fi/vanhempainnetti/tietokulma/kasvu_ja_kehitys/6_7-vuotias/oppiminen/. 12.11.2016.
- M Cristina Butler & Gavin Scott. 2011. Kanin Keväthattu. Karisto Oy Hämeenlinna.

Oulun Kaupunki.

http://www.ouka.fi/c/document_library/get_file?uuid=b0656207-5cdf-4dff-9372-dc1fd5252929&groupId=112792

Renko, M., & Uhari, M. 2001. Infektioiden ehkäisy päiväkodeissa. Lääkärikirja Duodecim. <http://duodecimlehti.fi/lehti/2001/10/duo92280>. 19.8.2016.

Renko, M., Möttönen, M. & Uhari, M. 2003. Lasten päivähoidon liittyvät infektiot. Teoksessa Huovinen, P. ym. Mikrobiologia ja infektiosairaudet. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Renko, M., Möttönen, M. & Uhari, M. 2011. Lasten päivähoidon liittyvät infektiot. Teoksessa Hedman, K. ym. Infektiosairaudet. Mikrobiologia, immunologia ja infektiosairaudet. Porvoo 2011. Bookwell Oy.

Seppänen, M. 2016. Silmän sidekalvon tulehdus (konjunktiviitti). Lääkärikirja Duodecim.

http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=dlk01069&p_haku=silm%C3%A4tulehdus. 7.10.2016

Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2005:28.

http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/90759/Infektioriskin_vahentaminen_paivahoidossa_fi.pdf?sequence=1. 1.3.2017

Syrjälä, H. & Teirilä, I. 2010. Käsihygienia. Teoksessa Anttila, V.-J., Helssten, S., Rantala, A., Routamaa, M., Syrjälä, H. & Vuento, R. (toim.) Hoitoon liittyvien infektioiden torjunta. Helsinki: Suomen Kuntaliitto.

Vilén, M., Vihunen, R., Vartiainen, J., Sivén, T., Neuvonen, S. & Kurvinen, A. 2006. Lapsuus. Eriyinen elämänvaihe. Helsinki: WSOY.

Vilkkä, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.

Von Schantz, M., & Matilainen, H. 2009. Tarttuuko se? Ehkäise, estä ja hoida. Helsinki: Kirjapaja.

Willberg, E. 2009. Laadullisen aineiston luotettavuus. Kasvatustieteen laitos. Jyväskylän yliopisto.

<http://www.jyu.fi/edu/laitokset/eri/opiskelu/opiskeluinfo/prosem/laadullinen>. 28.2.2017.

OPINNÄYTETYÖN TOIMEKSIANTOSOPIMUS

Toimeksiantaja	
Organisaation nimi:	Varko Joensuu / päivähoito
Toimeksiantajan edustaja:	Päiväkoti Töuhutupa
Osoite:	Sahatie 20A
Puhelinnumero:	81280 Oimaharju
Sähköposti:	p. 050 3119151
Opiskelijan/opiskelijoiden tiedot	
Koulutusohjelma:	
Opiskelijanumero(t) ja nimi(et):	1400803 Kaisa Karvinen
Puhelinnumero:	050 5489846
Sähköposti:	
Toimeksiannon kuvaus	
Aihe	Lasten infektioiden torjunta.
Toteutusmuoto	Toiminnallinen
Aikataulu	aloitus Tammitussa ja valmis joulukuussa 2016.
Kustannusarvio ja kustannusvastuu	
Toimeksiantajan sitoumukset	
Tuokion käytännön järjestelyt.	
Opiskelijan sitoumukset	
Tuokion suunnittelu ja toteutus.	
Opinnäytetyön ohjaus Karelia-amk:ssa	
Ohjaaja(t):	Lappalainen minna
Opinnäytetyön julkisuus	
Opinnäytetyö on julkinen asiakirja ja se voidaan julkaista Theseus-verkkokirjastossa.	
Allekirjoitukset	
Päiväys	Opiskelijan allekirjoitus ja nimenselvennys
19.2.2016	Kaisa Karvinen Kaisa Karvinen
Päiväys	Toimeksiantajan edustajan allekirjoitus ja nimenselvennys
19.2.2016	Ulla Hassinen Ulla Hassinen
Päiväys	Opinnäytetyön ohjaajan allekirjoitus ja nimenselvennys
26.2.2016	Minna Lappalainen MINNA LAPPALAINEN

2.12.2016

Liite 2

Aamujumppa.

Nelli näpsä nukkui talvi unta. Yhtäkkiä hän herää (Venytellään käsiä ylös) ja pyyhkii nenää. Nelli hieroo unisia silmiään (hierotaan silmiä ja räpsytellään silmiä) ja ihmettelee ikkunasta avautuvaa talvista säätä.

Nellillä on kumma olo, hän aivastaa ja päättään hieman taivuttaa (venytetään päätä oik puolelle ja sitten vas puolelle). Oi joi, Nelli sanoo. Outo on olo nenä kutiaa, ja aivastuttaa. Oi joi joi Nelli voivottaa. Nelli katsellaan etsii Nalle ystävää (tutkiskellaan ympärille), kurkkaa sohvan taa (kumarrutaan kurkistamaan) näkyykö Nalle ystävää. Hän päättää lähteä Nallea etsimään (kävellään paikallaan).

Nelli istahtaa tuolille (istutaan lattialle) ja laittaa ulkovaatteita päälle (vedetään housut ja sukat jalkaan, nouseaan ylös). Hän päättää lähteä etsimään Nalle ystävää (Kävellään paikallaan).

Nelliä alkaa pelottaa ei näy Nallea (hytistään) vaikka kuinka katsellaan. Nelli aivastaa ja juoksuun suunnistaa (juostaan paikallaan). Vastaan tulee pieni puro (hypätään yli), ja jatketaan kävelyä (kävellään paikallaan).

Nelli huutelee nallea (huudetaan Nalle), ei vastausta kuulu, Nelliä surettää (laitetaan suu mutruun). Kuuluu takaa puuskutus (käännyetään ympäri), Nalle sieltä tömistää ja kaappaa Nellin syliin (Halataan itseä tai vierustoveria).

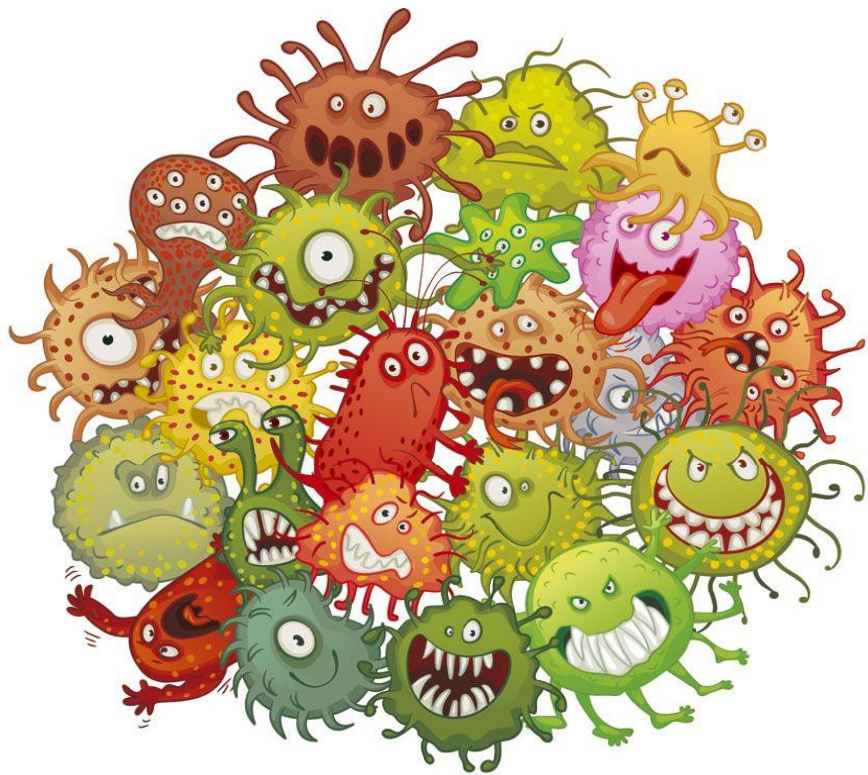
Nalle missä sinä olet ollut kysyy Nelli, sinua minä kaipasin ja yksinäiseksi tunsin itseni. Nelli ja Nalle kävelevät rintarinnan kohti Nellin taloa.

Nalle keittää Nellille teetä ja sänkyyn tämän peittää.

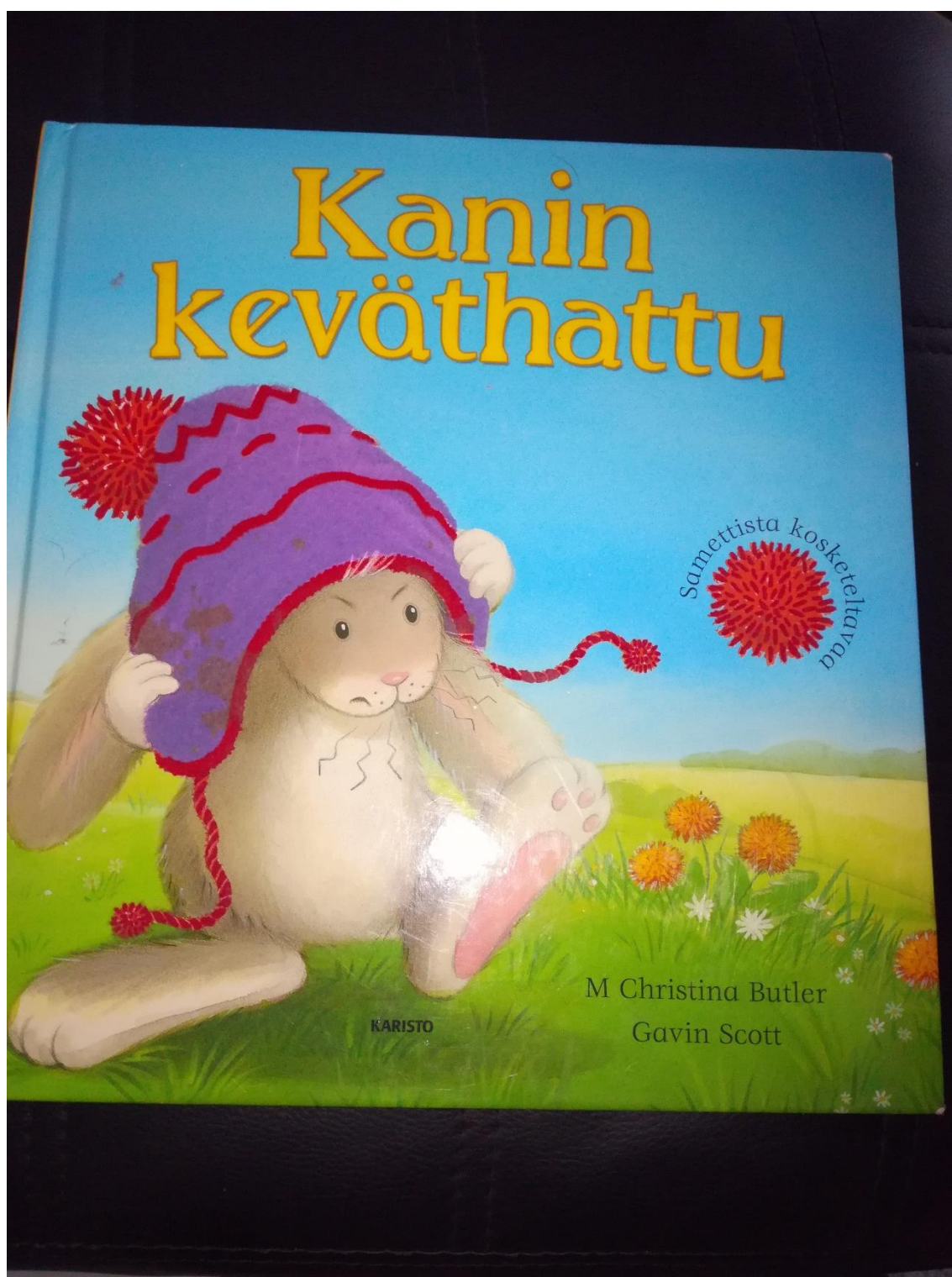
Minkälaisen pöpön Nelli on mahtanut saada?

Käsidesi loru (Hämähämäkki)

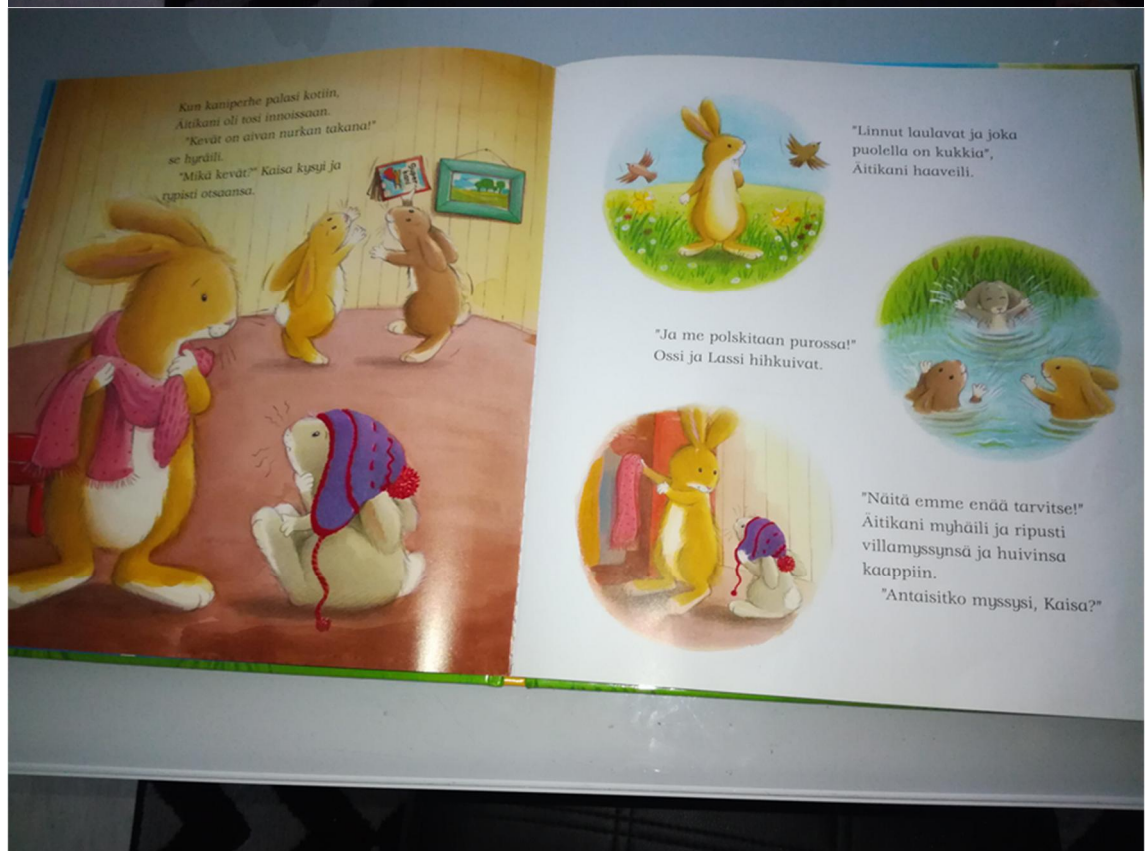
*Hämähämähäkki kiipes langalle tuli sade rankka hämähäkin vei aurinko armas
kuivas satehen hämähämähäkki kiipes uudelleen. Lorutellaan kaksi kertaa
peräkkäin että käsidesi ehtii kuivua.*

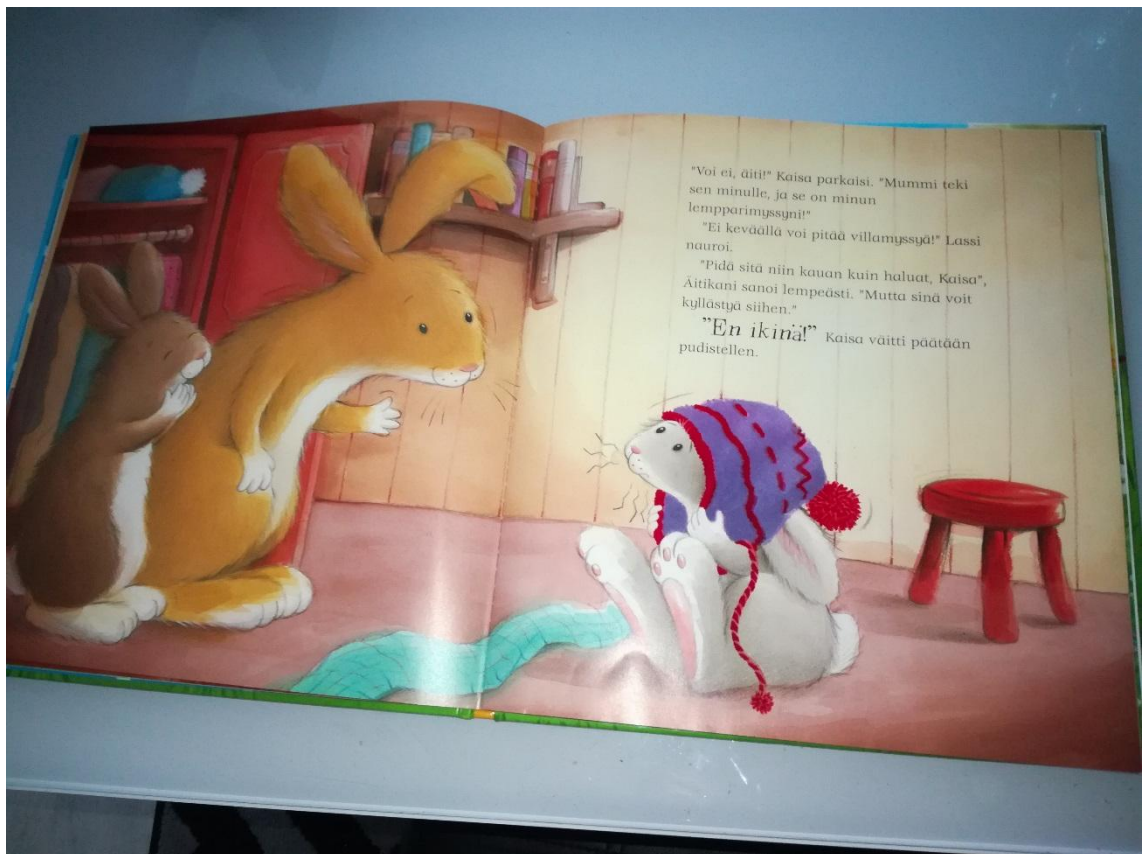

Kuva Risto Laitila

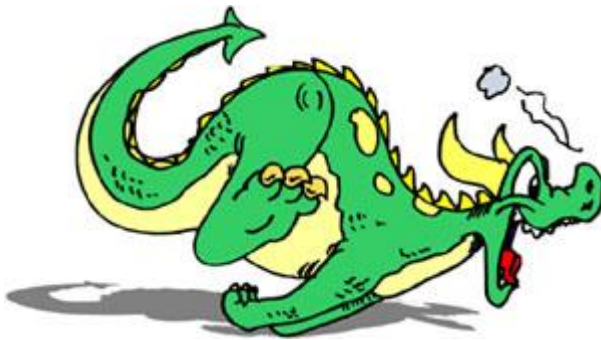

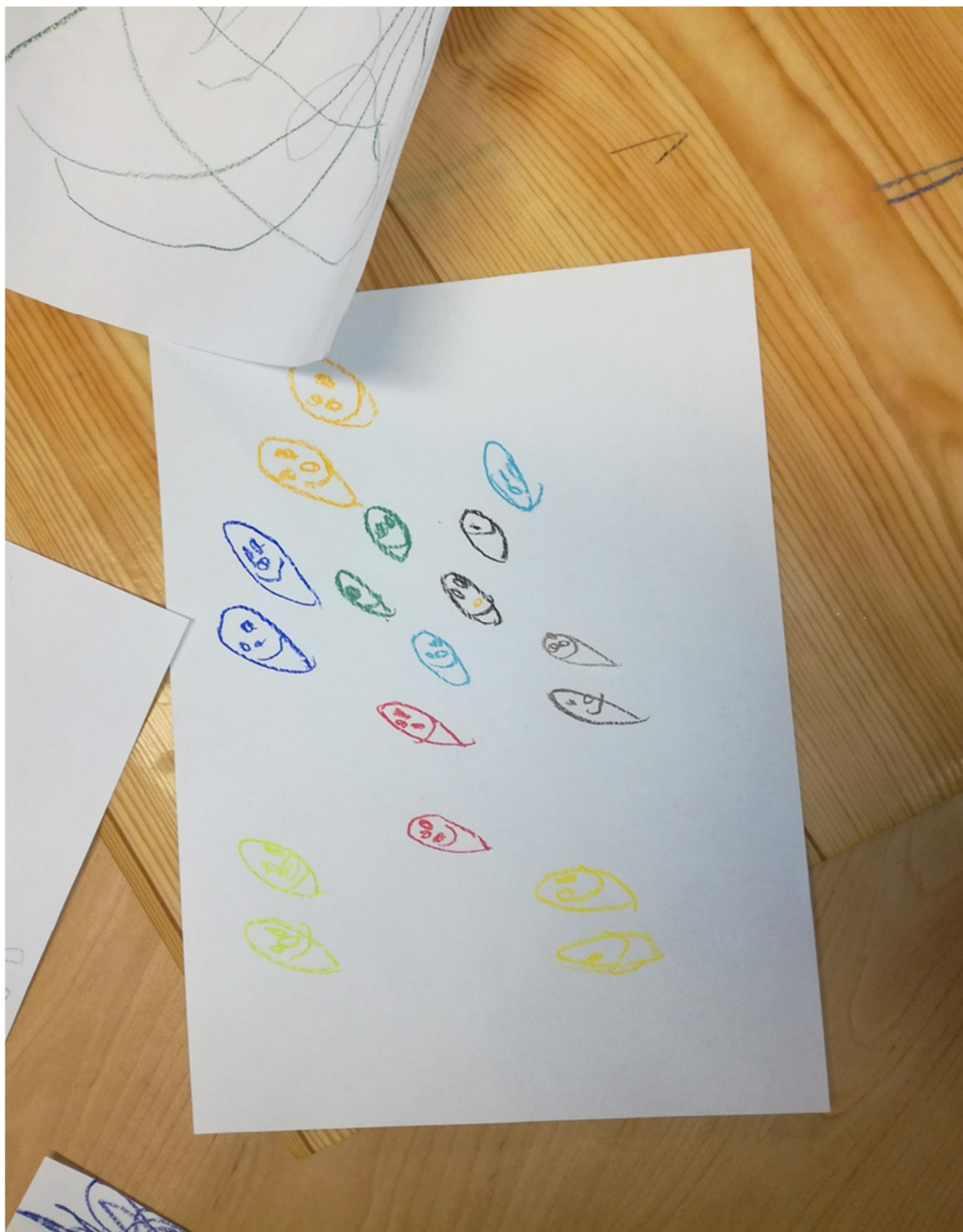
Aivastus, muunneltu leikistä Lohikäärmeen pyrstö.

Leikkijät asettuvat jonoon ja ottavat toisiaan vyötäröltä kiinni.

Viimeiselle leikkijälle laitetaan ”Aivastus” (huivi vyötärölle riippumaan), jonon ensimmäinen yrittää saada ”Aivastuksesta” kiinni. Jonon tulee pysyä koossa koko ajan. Kun ensimmäisenä oleva on saanut aivastuksesta kiinni pääsee hän ”aivastukseksi”.

Kun ensimmäinen on saanut aivastuksesta kiinni tulee hänen sanoa hätsiu ☺ ja aivastus vaihtuu. (Perinneleikit) Ulkona tapahtuva leikki.

Lasten piirroksia Nellin ”pöpöistä”

